

Hlavním cílem, o jehož dosažení jsem při zpracovávání mé rigorózní práce usiloval, je podat čtenářům strukturovaný odborný výklad o představenstvu coby statutárním orgánu akciové společnosti založené podle norem českého obchodního práva. Mým záměrem přitom není obsáhnout veškeré aspekty problematiky postavení představenstva a jeho členů. Takový přístup by vzhledem k objektivní obsáhlosti tématu i rozsahu této rigorózní práce nevyhnutelně vedl ke zjednodušování a heslovitosti výkladu. Proto jsem se snažil, a věřím, že se mi to alespoň zčásti povedlo, věnovat se zejména těm otázkám, které považuji z hlediska postavení a činnosti představenstva a jeho členů za nejdůležitější a v současné době nejdiskutovanější.

Jak jsem již nastínil výše, moje práce se věnuje problematice představenstva akciové společnosti z pohledu platné právní úpravy obsažené v obchodním zákoníku i v dalších souvisejících právních předpisech českého vnitrostátního práva. Stranou mé pozornosti nezůstávají ani předpisy práva komunitárního, které zásadně ovlivňují proces tvorby a aplikace vnitrostátních právních norem upravujících postavení a činnost představenstva a napomáhají ke sblížení právní úpravy této problematiky ve všech členských zemích Evropské unie.

Vzhledem k tomu, že postavení představenstva je v obchodním zákoníku upraveno obecně pro všechny akciové společnosti, je také v této rigorózní práci podán jednotný výklad pro akciové společnosti bez ohledu na účel, pro něž byly založeny, výši jejich základního kapitálu nebo kritérium obchodování jejich akcií na regulovaném trhu.

Samotná rigorózní práce je rozdělena do celkem šesti kapitol, které z hlediska předmětu výkladu vytvářejí dva základní tematické okruhy. Kapitoly se dále člení do podkapitol, oddílů a pododdílů. První tři kapitoly se věnují otázkám týkajícím se představenstva akciové společnosti jako celku. Na ně pak navazuje skupina tří kapitol, jež se zabývají postavením členů představenstva jako základního „stavebního“ prvku tohoto orgánu. Závěr je pojatý jako shrnutí celé rigorózní práce.

První kapitola práce představuje obecný úvod do předmětné problematiky. Poskytuje základní charakteristiku představenstva jako jednoho z povinně vytvářených orgánů akciové společnosti, zejména jeho pojmové vymezení. Součástí

této kapitoly je též výklad o složení představenstva. Následující kapitoly se konkrétněji a detailněji zabývají jednotlivými okruhy otázek týkajících se představenstva a jeho členů. Analýze působnosti představenstva se věnuji hned ve druhé kapitole své práce. Dle mého názoru je totiž pro další výklad nezbytné, aby byly jasně definovány zákonné mantinely, v jejichž rámci je představenstvo při své činnosti oprávněno i povinno se pohybovat. S ohledem na poměrně široký rozsah této problematiky není možné poskytnout výklad o veškerých činnostech, které představenstvo v rámci svěřené působnosti vykonává. Proto v předmětné kapitole pojednávám toliko o otázkách, které považuji za stěžejní. S druhou kapitolou úzce související výklad o způsobu a pravidlech přijímání rozhodnutí představenstva coby zásadně kolektivního orgánu akciové společnosti je předmětem kapitoly třetí. Ve svém výkladu ovšem neopomím ani odbornou veřejností diskutovanou problematiku rozhodování o otázkách spadajících do působnosti představenstva ve společnostech s jediným akcionářem.

Další část mé práce se zaměřuje na postavení a činnost členů představenstva. O povinnostech a základních zásadách, jimiž se členové představenstva při své činnosti mají řídit, pojednávám v kapitole čtvrté. V rámci výkladu se snažím tyto povinnosti definovat, zhodnotit jejich účel a význam, jakož i jejich vzájemné souvislosti. Vzhledem ke kogentnímu charakteru právní úpravy předpokladů pro vznik funkce člena představenstva jsem se rozhodl této problematice ve svém výkladu nevěnovat a zaměřit se na problematičtější témata. Velkou důležitost přisuzuji páté kapitole mé rigorózní práce, zabývající se aktuální problematikou odměňování členů představenstva. Přestože lze systém odměňování považovat za jeden z nejvýznamnějších nástrojů motivace členů statutárních orgánů obchodních společností, česká odborná právní literatura se této problematice ve většině případů věnuje pouze okrajově. I toto je jeden z důvodů, proč jsem se rozhodl poskytnout analýze otázek souvisejících s právem členů představenstva na odměnu poměrně velký prostor. Tématem poslední kapitoly mé práce je odpovědnost členů představenstva za porušení povinností při výkonu jejich funkce. Kromě odpovědnosti za škodu způsobenou společností se zabývám též zvláštními případy odpovědnosti stanovenými obchodním zákoníkem i jinými právními předpisy a ručením členů představenstva za závazky společnosti.

Rigorózní práce reflektuje právní stav ke dni 1. 11. 2009.